

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Ladislava Hejtmánka a JUDr. Karla Šimky ve věci žalobkyně: **JUDr. S. V., správkyně konkursní podstaty úpadce B.c., s. p. – v likvidaci,** proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Brně,** se sídlem v Brně, náměstí Svobody 4, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2005, č. j. 30 Ca 363/2003 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyni **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalovaný (dále také jen „stěžovatel“) napadl včasnou kasační stížností shora uvedený pravomocný rozsudek krajského soudu, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 9. 9. 2003, č. j. 7774/02/FŘ/120, pro nezákonnost a věc mu vrácena k dalšímu řízení, přičemž zároveň bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení. Ve správním řízení byla pravomocně zamítnuta žádost žalobkyně o vrácení přeplatku na dani z příjmů právnických osob ve výši 660 361 Kč.

Stěžovatel napadl rozsudek v celém rozsahu a domáhal se jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Důvod kasační stížnosti vymezil podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."), neboť podle jeho názoru došlo v předcházejícím řízení došlo k nesprávnému posouzení právní otázky soudem.

Stěžovatel konkrétně uvedl, že ve věci nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. III. ÚS 648/04, bylo rozhodováno o individuální ústavní stížnosti. Podle názoru stěžovatele se krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku nezabýval samotnou právní otázkou daného sporu (vymezení veřejnoprávního nároku ve vztahu k vzájemnosti započítávaných veřejnoprávních pohledávek), pouze odkázal na shora uvedený nález Ústavního soudu. Rovněž se nevypořádal se stanoviskem pléna Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2004 k výkladu vztahu ust. § 64 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní“), a ust. § 14 odst. 1 písm. i) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o konkursu“). I podle rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu nelze setrvalou a nerozpornou judikaturu Ústavního soudu vnímat jako naroveň postavenou předpisům, ale pouze jako interpretační vodítka při rozhodování ve skutkově a právně obdobných věcech. Stěžovatel v dané věci postupoval podle shora uvedeného stanoviska pléna Nejvyššího správního soudu. Nález Ústavního soudu se podle názoru stěžovatele nevypořádal se všemi argumenty, které Nejvyšší správní soud ve svém stanovisku uvedl (např. s vymezením nevratitelného daňového přeplatku podle ust. § 64 odst. 1 zákona o správě daní, vratitelného daňového přeplatku podle ust. § 64 odst. 4 zákona o správě daní, nadměrným daňovým odpočtem na dani z přidané hodnoty, okamžikem vzniku zákonného veřejnoprávního nároku na vrácení přeplatku, k možnosti vzájemnosti započítávaných veřejnoprávních pohledávek). Stěžovatel v dané věci postupoval v souladu s výkladem, který nerozlišuje mezi jednotlivými právními instituty daňového práva a jejich obsahovou náplní vzhledem ke specifikům daňového řízení, jinak by jiný postup vedl k neodůvodněnému porušování daňových předpisů (ust. § 64 zákona o správě daní, ust. § 105 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který postup vracení vratitelného přeplatku výslovně upravuje při souběhu daňového a konkursního řízení). Tento postup je nutný pro navázání konstrukce daně z přidané hodnoty i v ostatních zemí Evropské unie. I výklad Ústavního soudu podle názoru stěžovatele nevede k odstranění protiústavnosti ust. § 64 zákona o správě daní a ust. § 37a zákona o dani z přidané hodnoty ve znění účinném do 30. 4. 2004 a ust. § 105 zákona o dani z přidané hodnoty ve znění účinném od 1. 5. 2004, neboť by spočíval na faktickém porušování daňových předpisů.

Žalobkyně s podanou kasační stížností nesouhlasila a navrhla ji zamítnout jako nedůvodnou. Kasační stížnost je formulována nekonkrétně, mimo rozhodovací důvody krajského soudu zmiňuje přeplatek na dani z přidané hodnoty, ač v tomto případě šlo o přeplatek na dani z příjmů právnických osob. Stěžovatel nijak neuvedl, jaký vliv by mělo určení okamžiku vzniku vratitelného přeplatku. Datum vzniku nároku na vrácení daňového přeplatku má význam pouze v souvislosti s prohlášením konkursu. Na úpadce byl prohlášen konkurs v roce 1998 a daňový přeplatek vznikl evidentně až po prohlášení konkursu, proto není nutné tuto skutečnost individuálně hodnotit.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (ust. § 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), když neshledal skutečnosti, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (zmatečnost řízení před soudem, zatížení řízení před soudem vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí – ust. § 109 odst. 3 s. ř. s.), důvodnost podané kasační stížnosti posoudil takto.

Podaná kasační stížnost je velmi obecně, až akademicky formulována, a její převážná část polemizuje s nálezem Ústavního soudu. Nejvyšší správní soud uvádí, že není oprávněn v konkrétním řízení o kasační stížnosti hodnotit obecné závěry, které plynou z nálezu

Ústavního soudu, neboť takovou pravomoc v řízení nemá. V řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud přezkoumává pravomocné rozhodnutí krajského soudu zejména z hlediska jeho úplnosti ve vztahu k uplatněným žalobním námitkám, přičemž jeho hlavním úkolem je sjednocování judikatury v případech, kdy rozhodování krajských soudů se ve skutkově či právně obdobných případech liší. Právě z důvodů sjednocování judikatury vydal Nejvyšší správní soud své stanovisko pléna na vztah jednotlivých ustanovení zákona o správě daní a zákona o konkursu. Toto stanovisko pléna bylo nálezem Ústavního soudu popřeno, a soudy obecné, tedy i Nejvyšší správní soud, je povinen jej v právním státě respektovat.

Pokud tedy krajský soud v napadeném rozsudku vyšel z této premisy, nijak nepochybil a nedopustil se žádné nezákonnosti. Ohledně tvrzeného nedostatku zjištění okamžiku vzniku nároku na vrácení daňového přeplatku je možné pouze uvést, že krajský soud projednával žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného. Pokud žalobkyně tuto skutečnost v žalobě nerozporovala, není žádný rozumný důvod pro to, aby krajský soud takovou skutečnost podrobně rozebíral. Krajský soud v řízení nepřezkoumává zákonnost napadeného správního rozhodnutí ze všech hledisek (na rozdíl např. od řízení správního), ale pouze hodnotí důvodnost uplatněných žalobních bodů. Navíc je nutné plně souhlasit se stanoviskem žalobkyně, že v daném případě tento nárok vznikl v průběhu trvání konkursního řízení, což žalovaný sám uváděl v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí.

Obsahově totéž, co bylo vysloveno k rozsahu přezkumu napadeného správního rozhodnutí krajským soudem, je možné uvést i o řízení o kasační stížnosti. Jak již bylo shora uvedeno, stěžovatel uvádí své akademické názory na hodnocení dopadu výkladu, který provedl Ústavní soud, bez konkrétnějšího vymezení k projednávané věci. Nejvyšší správní soud však v řízení o kasační stížnosti není oprávněn obecně hodnotit dopady výkladu, který zaujal Ústavní soud, neboť nic takového mu nepřísluší. Kasační stížnost je vedena argumentačně natolik v obecné rovině, že poměrně obsáhle hodnotí dopad výkladu ohledně nadměrného odpočtu na dani z přidané hodnoty, ačkoliv v dané věci se jednalo o vrácení přeplatku na dani z příjmů právnických osob. Z tohoto důvodu nelze k takto obecné kasační stížnosti zaujímat konkrétní stanovisko.

Lze tak uzavřít, že žalobkyně požádala o vrácení přeplatku na dani z příjmů právnických osob, který vznikl v průběhu konkursního řízení, přičemž stěžovatel při rozhodování vycházel z právního názoru aplikační přednosti zákona o správě daní před zákonem o konkursu. Takový výklad Ústavní soud svým nálezem označil za protiústavní a pokud krajský soud z takového názoru vycházel, rozhodl zcela v souladu se zákonem, neboť stěží si lze představit, že by soud takový názor nerespektoval. V takovém případě by pouze zcela nedůvodně zatěžoval již tak přetíženou agendu správního soudnictví a účastníky řízení by zcela zbytečně odkazoval na další opravné prostředky v širším slova smyslu, čímž by celé řízení na řešení již vyřešené právní otázky nedůvodně prodlužoval a účastníkům prodražoval.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ust. § 120 s. ř. s., kdy by k jejich náhradě měla právo ve věci úspěšná žalobkyně, z obsahu spisu i jejího vyjádření však není patrné, že by jí tyto náklady vznikly (např. z právního zastoupení).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu